

peneči pivi sedečega kapitana v avstrijski uniformi! Kako in v kakem poslu ste vi tukaj? ga začuden vprašam. Jaz sem kapitan Emil Čučković, graničar iz Petrina, mi odgovori, in tukaj sem avstrijski poštar. Vsaki teden dvakrat nosim pisma, ki po srbski pošti iz Avstrije za Turško pridejo na turško granico in ondi prejemljem pisma iz Turške za Avstrijo, da jih dam srbski pošti. Turška granica je od Aleksinc-a samo eno uro dalje in Avstrija drži za to uro daljave svojega poštarja v daljnem Aleksinc-u, kajti Srbija ni v nikakoršni zvezi niti s Turško niti z Avstrijo. To nam iz Avstrije velike sitnosti dela, kajti mi moramo svoja pisma kakemu prijatelju v Beograd pošiljati pa ga prositi, da jih avstrijski pošti dá, in onda pisma za nas sprejme in jih nam po srbski pošti pošilja. — Brez prijatelja v Belem gradu niti bi mogel komu v Avstrijo pisati, niti bi od tam kako pismo ali novine dobil. Priljudni avstrijski kapitan ima vrlo slab položaj v Aleksinc-u, ker tukaj na švaba, posebno pa na švabsko uniformo vse mrzi. Imenujejo ga sploh švabskega pismonosa ali tudi švabskega ogleduha. Vrli mož je bil srčno vesel, mene „švaba“ v društvo dobiti, pa tudi jaz njega; pogovarjala sva se midva „švaba“ vsak večer pri peneči pivi, se ve, da po srbski. Pripovedoval mi je, kako vesele dni je v Ljubljani vžival, jaz pa sem lepi Zagreb hvalil. Tako o mili domovini se pogovarjaje sva si želela domá biti. (Dal. prih.)

Dopisi.

V Hullu na Angležkem 10. julija. — Dolgo mi ni bilo važne prilike pisati kaj iz Angležke; al zdaj, ko vès svet svoje oči obrača le na Avstrijo in se ondi godijo stvari, o katerih bi se človeku poprej še sanjalo ne bilo, Vam tudi jez moram glas dati, kaj Angleži mislijo o prusko-laškem in avstrijskem razporu. Angležem je malo mar za vse homatije, dokler vidijo, da jim ni dobička, in zato so se tudi za vojskine priprave na kontinentu malo brigali, dokler niste v Londonu dve največi banki naznanili, da ste na kantu zavolj bližajoče se vojske. To pa je provzročilo „panicque in the city“ strah v mestu, kateri strah se je iz Londona tudi drugam po Angležkem raznesel. Pa ta strah res tudi ni bil prazen; dogodilo se je potem še več tacih nesreč, in to je še zdaj najhujše, da je trgovina pešati začela in je mnogo delavcev brez dovoljnega dela; ako bi boj dolgo trajal, tudi Angležka bi mnogo trpela. Londonski časniki so razposlali mnogo dopisnikov v Avstrijo, Italijo in Nemčijo, zato menda mi bolj na tanko in bolj resnično pozvedamo dogodbe na bojiščih, kakor vi sami. Armado avstrijsko so iz spočetka, ko se je gibati začela, vsi dopisniki enoglasno hvalili, rekši, da ako ni prva na svetu, gotovo je prvi enaka; vse ji je prerokovalo zmago. Najbolj pa so angležke dopisnike Hrvatje zanimali in to posebno graničarji; o Hrvatih Angleži malo kaj drugega vejo, kakor to, kar v nemških knjigah o njih čitajo, in se ve, da naši dobri prijatli Nemci nas malo kedaj drugače kot barbore imenujejo v svoji preveliki omiki! Tako tedaj Angleži mislijo, da so Hrvatje še res kakošni turški barbari, ki pa v boji vse druge prekosijo, in so pravi janičari avstrijski. Kamor koli se je ktera hrvatska četa postavila, posebno v Italii, so angležki časniki kolikor mogoče na tanko naznanili. — Na Angležkem ga ni človeka, ki bi bil tako priljubljen, kakor je Garibaldi, in tudi v njegove čete so nalašč poslani dopisniki; pa smešno je, kar ti vse o Garibaldovih prostovoljcih pišejo: nekteri, posebno premožni Garibaldovci, imajo pri sebi velike pse, in te samo za uboge Hrvate; naučeni so ti psi bojda tako, da bodo s svojimi gospodarji

vred sovražnika Hrvata napadali! — Kar se simpatije tiče, katero zdaj Avstrija na Angležkem ima, morem reči, da še nisem našel Angleža, ki ne bi bil Avstrii zmage nad Prusi želel in jo v sedanji nesreči ne bi obžaloval; skoro vse časnikarstvo angleško je tudi na avstrijski strani, kakor Times, Daily Telegraph, Standard, Morning Star. — Do Italije pa imajo Angleži še več simpatije kakor do Avstrije, in to posebno liberalna stranka ali Whigs- (izgovarjaj vigz) stranka; konservativna ali Tory- (izgovarjaj tori) stranka je pa proti vsemu nepravičnemu plenu, na katerem so zdaj Italijani. Državni poslanec Kinglake (izgovarjaj Kinglek) je v parlamentu (zboru) hudo proti angležki vladi govoril, da je odobrila kralju italijanskemu ropati Beneško Avstrii, rekši, da to je proti vsi pravici, ako Italijani nimajo drugega vzroka, kakor to, da je Beneška pod ptujo vlado, ktera ni njene narodnosti; kajti z istim pravom zahteva lahko vsak nenemšk narod v Avstrii, da se nemške vlade dunajske osvobodi, in s tem bi bila tudi vstaja Fenijancev v Irlandii opravičena, Angležka jim mora Irlandijo pustiti. Tako se je govorilo za Avstrijo pod prejšnjim Whigs-ministerstvom, katero je pa po dolgih debatah o Franchise-Billi-i (izgovarjaj frančajz-bil), to je, o postavi, ki zadeva pravico voljenja poslancev v državni zbor, propalo s postavo vred, in zdaj je nastopilo Toriško ministerstvo, katero brž ko ne bode še bolj na avstrijski strani. Naj vendar slovenskim bravcem, ki drugih časnikov ne čitajo in razmér angležkih ne poznajo, to „franchise-bill“ ali volilno pravo, o katerem se je v eno mer pomenkovalo v parlamentu, kar se je pričel in razun tega tudi po vseh drugih mestih na Angležkem, dokler ni ministerstvo propalo, in še zdaj. Na Angležkem ima dozdej vsakdo, bodisi tujec ali domač, pravico se volitve za parlamentne poslance udeležiti, kdor plačuje po mestih na leto 10 funtov sterlinga, to je, 100 gold., in na deželi 50 funtov, to je, 500 gold. najemnega davka (to je, ne da bi bil lastnik, ampak le najemnik); po novi „franchise-bill-i“ pa so nekteri zahtevali, da bi pravo voliti imeli že vsi, ki po mestih 5 funtov in na deželi 10 funtov plačujejo; nekteri zahtevajo celó, da naj vsak angležk državljan volitno pravo ima. Prejšnje ministerstvo ponudilo je „franchise-bill-o“ za mesta po 7, deželi po 14 funtov, pa propalo je ž njo vred.

V „Novicah“ čitam pritožbo, da se cesarski manifest ni na Koroškem tudi v slovenskem jeziku razglasil, ker je bil vendar tudi Slovencem namenjen. Na Angležko je prišel po telegrafu in brž drugi dan, ko je na Dunaji na svitlo prišel, razglasili so ga vsi angležki časniki; čital sem ga v „Times“ angležki, pa čital sem v „Times“ tudi tisti dan dolgo razpravo, kaj da je temu vzrok, da razglas samo k svojim Nemcem govori; dalje vprašuje in se čudi ta časnik, kako da tudi Slovanov in Magjarov ne omeni. Kako neki ta po celem svetu znani časnik na take misli in pravično vprašanja pride?! — Pred malo dnevi se je pisalo, da severna armada avstrijska je ponos Avstrije, pa kaj je sedaj? V srce zapeče tukaj vsacega Avstrijana, ker komaj stopivši iz hiše že vidi na vseh voglih avstrijsko nesrečo in sramoto! Vsacega časnika se prodá zdaj tukaj za polovico iztisov več kakor se jih je prodalo pred vojsko in povsod jim je prodajavni napis „Prussian victories, heavy Austrian losses“, to je, pruske zmage, strašne avstrijske zgube. Angleži ugibajo in ugibajo, pa ne morejo uganiti, kako to, da je avstrijska armada dala Prusom mirno iz Saksonije in Šlezije na Česko iti; zvezda Benedekova je na veke zatoni.

Na Angležkem je vreme zelo premenljivo; na polji pa je vse tako izvrstno lepo, da lepšega še videl nisem. Angležko poljedelstvo je res občudovanja vredno,

in ako mi bode prilika, pisal bodem več o tem*), kar sem potovaje opazil drugokrat. — Skoz Hull in Liverpool prihaja in odhaja na tisoče in tisoče izseljencev iz Nemčije, Holandije, Norveškega in Švedskega v Ameriko. — Goveja kuga je večidel potihnila, pa popolnoma še ne.

Iz Zagreba. — Ker je Njih Veličanstvo dopustiti blagovolilo, da se jugoslavenska akademija kot konstituirana proglasi, čeravno je še le 14 članov potrjenih, je gosp. dr. Šloser, kot najstarejši član v Zagrebu, pozval 7. dne t. m. vse prave članove zagrebške na dogovor, v katerem je sklenjeno bilo, da se vsi pravi člani jugosl. akademije pozovejo v prvi občni zbor 22. dne t. m., ki ima biti v dvorani narodnega doma. Poglavitna naloga temu zboru bode, da se ustanovi poslovnik akademije, kateri se ima predložiti kr. hrvaški dvorni kancelariji v potrjenje. Da pa imajo že načrt poslovnika v rokah, sta bila gospoda dr. Fr. Rački in V. Jagić izbrana, da dodelata tak načrt. Za začasnega predsednika je bil izvoljen najstarejši član dr. Jos. Šloser, za začasnega perovodja pa najmlajši član V. Jagić.

Iz Celovca — „Slovenec“ se možato besedo šiba „staro pesem“ nezrelih politikarjev, kateri slepi v svoj Frankobrod ali Pešt ne vidijo, odkod nesrečna sedanja vojska. Tako-le piše: „Straši nas le to, kar nekteri Magjari in Nemci počenjajo ravno zdaj, ko je država naša v veliki nevarnosti. Presvetli cesar je te dni ostro zaukazal, da naj časniki o znotranjih zadevah mirno pišejo in naj da se razni narodi med seboj ne pikajo in ne dražijo. Pa ne samo časniki — nemški in magjarski — so zagnali staro pesem, „naj Avstrija pomoč in očetbo svojo išče v Frankobrodu in v Pešti“, zagnali so to staro pesem o dvalizmu ne samo časniki, temveč že mestne gosposke v Solnogradu, v Gradcu, na Dunaji, tudi v Celovcu in še po drugih mestih so že ali gotovo bojo v visoko vlado tiščale, naj se vdá njih tirjatvam ali pa da naj sedanje ministerstvo odstopi. In že imajo tudi nove ministre pri roci in to so vsi prevejeni „grossdeutscherji in dualisti“, Slovanov in Romanov najhujši nasprotniki. Dozdaj jim je presvitli cesar vse s krepko besedo spodbil, — Bog ga razsveti in potrdi, da stanoviten ostane! Ako se iz teh zmotnjav izcimi dvalizem, gorje in joj ti, uboga Avstrija! Največ krvi prelivajo, davkov plačujejo in zdaj bojnih strahot in nesreč nosijo Slovani; naj se naša visoka vlada vedno tega spominja!“

Iz Velikovca na Koroškem 12. julija. — a. — Zadnjo nedeljo (8. julija) bi nas bila kmalu zadela velika nesreča. Vnel se je namreč okoli polnoči skedenj v celovškem predmestju, okoli kterega pa stojé hiše večidel s lesenimi strehami. Hvala Bogu, da je prišla hitra pomoč in se odvrnila strašna nesreča. Pogorel je le sam skedenj. — Te dni je hodilo veliko ljudi na bližnji kolodvor gledat, ker so mnogo ranjenih vojakov iz južnega bojišča po železnici v Celovec pripeljavali. Milosrčni naši ljudje jim strežejo z vinom, smodkami itd. K nam dozday teh revčekov niso še nič dali. — Žito se je večidel že poželo in prav lepo spravilo pod streho.

Iz Zgonika blizo Trsta na Krasu 8. jul. M. — Ljube „Novice“! Ker se vedno trudite na pomoč kmetijstvu, Vas lepo prosim, da nam poveste tudi, kako je bilo letos s svilnimi črviči pri vas. Pri nas stoji sviloreja tako-le: Akoravno je Kras suh in skalovit, vendar je od Slivnega prek Nabrežine do Malega repna več majhnih vasic pod niskimi hribci, v kterih veliko murbovega perja raste, in prav v teh selih so nekday po več 100 centov galete pridelovali. Pred kacimi 10 leti se je naše staro dobro seme čisto spridilo zavoljo črvičje bolezni. Ta leta smo dobivali seme od nekkih židov pa

tudi od drugih barantačev na 4. del, ktero nam je kakošno leto kaj doneslo, kakošno pa prav nič; letos nismo, skoro bi rekel, nič dobili od teh semen in tako so se že ljudje naveličali zastonj delati in čas zgubljeni. Ker bi pa vendar velika zguba bila, v nemar pustiti to živalico, s ktero se že več ko 100 let ljudje v našem kraji vkvarjajo in ktera jim je v dobrih letih tudi po več 1000 gold. dobička donášala, zatoraj se ljube „Novice“ zdaj do Vas obrnemo, da bi nam svetovale, kje in kako moremo dobrega semena dobiti za prihodnje leto. Želimo pa tega semena od vašega kraja, ker vsem tistim, ki iz zgornjega kraja seme dobó, gré za eno leto prav po volji. Na 4. del ga prav radi vzamemo. Ako ima kdo kaj dobrega semena, naznanite nam*), da se do njega obrnemo, ker tukaj se bode zvun domačega gotovo več ko 500 unč tega semena letos potrebovalo. Gori omenjeni barantači ga radi dajó, al sam Bog vé, od kod ga imajo. — Letina pri nas še dosti lepo kaže; po nekterih travnikih smo dobili precej obilo sená; žito je gosto, slama velika, tudi nekaj zrnja bode; vino nam je prav redko pokazalo; znabiti da pa bodo grozdi veči od lauskih. Z Bogom.

Iz kantona Zatiškega na Dol. 12. julija. Dovolite tem malim vrsticam majhen prostorček v vrsti dopisov. Slednjič vendar-le začinja sijati tudi v našem kantonu pravna zvezda národne pravice. Nova vabila za drugo letošnjo rekrutbo so od c. kr. kantonske gosposke zatiške pisana in izdana v slovenskem jeziku. Dosihdob je bila nemška plat rekrutom napisana, zdaj je slovenska, in nemška stran lista je prazna. In o tej veseli premembi, glejte, začel sem tudi jez slovensko „amtirati“. Nekteri listi te baže namreč so tudi meni došli, naj razjasnim o teh v rekrutbo poklicanih osebah, kje da so itd. in na slovenske liste se vé, da sem tudi jez slovensko službeno odgovoril. Kaj ne, drage „Novice“, da sem prav storil? V svoj dnevnik pa sem to namesti pod nemški „Zahl“ pod slovensko „številko“ zapisal! Pri tem primerljeji sem rad odpustil „lapsus linguae & pennae“ kantonskemu šlibarju, da je namesti Janez začrkal Johann. Kaj hočemo! vsak začetek je težák. — Rad bi tudi jez povedal svojo misel, kako je pomagati Avstrii; al kaj, ker časnikarjev ne poslušajo velike glave. Pa vendar pride morebiti še čas za to. Groznikov.

Iz Ljubljane. Po dogovoru, ki ga je danes imel deželni odbor pod vodstvom gosp. barona Codelli-a in mestni odbor pod vodstvom gosp. župana dr. Coste z Njih ekscelencijo c. kr. deželnim poglavarjem baronom Bachom, moremo v vsestransko tolažbo reči, da klic c. kr. deželnega poglavarstva od 16. dne t. m. za zdaj nima še tistega obsežka, ki ga ji celó tudi današnja „Laibacherca“ daje, češ, da je klic na „črno vojsko“, ampak da ta klic namerava za zdaj le napravo močnejših srenjskih straž. To smo izvedeli iz ust samega gosp. deželnega poglavarja, kteremu je omenjena deputacija živo prošnja do Najvišega mesta izročila, da bi ostalo tudi vprihodnje le pri srenjskih stražah — brez „črne vojske.“ Nadjamo se, da bode pravična prošnja vedno zveste dežele in vernega njenega glavnega mesta vslišana. Deželni in mestni odbor sta svojo dolžnost storila.

— 2. in 3. list vojskinih naznanil, ki jih razglašá c. kr. deželno predsedstvo po deželi, sta bila tudi po voglih ljubljanskih ulic nabita. Da ljudje marljivo beró slovenske liste, zdaj vsak lahko vidi, kdor le videti hoče.

— V četrtek zvečer ob 8¹/₄ uri se je slavni zmagevec pri Kustoci, svetli nadvojvoda Albrecht iz La-

*) Posebno drago!

*) Drugi pot Vam utegnemo kaj več povedati kakor danes.

škega skozi Ljubljano peljal na Dunaj, kamor ga je Njih Veličanstvo presvitli cesar poklical kot najvišega vojskovodja vse armade avstrijske. Ves kolodvor na železnici je bil poln ljudstva, ki je prišlo čestitat zmagonosnemu vojskovodju, kterege prihod je bil z navdušenimi klici pozdravljan. Le malo se je mudil, toliko, da so se mu poklonili Njih eksc. deželni poglavar, mestni gospod župan dr. Costa z odborniki, gospá baronovka Bachova kot predsednica društva milosrčnih gospá, in dr. vitez Stökel kot načelnik turnerjev, ki so prišli s zastavo svojo in lavorov venec podelili svetlemu gospodu nadvojvodu, ki ga je sprejel „ne za-se, ampak za hrabro armado svojo“, kakor je tudi mestnemu županu rekel, da „zmaga ne gré meni, temveč armadi, ki sem jo vodil.“ In ponavljali so se slava-klici iz tisočerih ust, ko se je odpeljal vojskovodja, kteremu je zdaj izročena najslavnejša pa tudi težavna naloga. — Mestnemu odboru pa bi se bilo kmali pripetilo, da bi se ne bil poklonil slavnemu nadvojvodu, ker še le isti popoldne ob 4. uri je gosp. župan po naključbi izvedel, da pride, in je potem v hitrici sklical odbornike, da grejo ž njim ob 7. uri na kolodvor. Turnerji in družba usmiljenih gospá so pa izvedeli prihod njegov že menda prejšnji dan, ker se je tudi zavoljo tega odpoval glediščini koncert filharmonične družbe. Nevšečen vtisek je tedaj to naredilo po mestu, da brez svoje krivde bi bilo mestno zastopništvo zamudilo čestitati slavnemu vojskovodju v tej dóbi, ko se ravno mestnim zastopništvom nakladajo toliko važne in težavne naloge! In kaj bi si bil sam mislil nadvojvoda, ko bi ne bilo mestnega odbora na poklon tako blizo železnice, ko je celó v Nabrežini videl, da je iz daljnega Trsta prihitel tje mestni župan gosp. dr. Porenta z mnogimi odborniki?

— C. kr. deželna general-komanda je že v Ljubljani; pisarnice svoje ima v knez Auersperg-ovi hiši (Fürstenhof). Vsi, ki so bivali še v 1. in 2. nadstropji velikega tega poslopja (c. kr. računstvo je že popred se preselilo v c. kr. policijsko hišo) so prostovoljni na vrat na nos zapustili stanovanje, da ni nobene ovire bilo preselitvi omenjene vojaške oblasti iz Vidma v Ljubljano.

— 21. dne t. m. nehajo šole v gimnazii in realki.

— 24. in 25. dne t. m. so v porodnišnici naši preskušnje babic, ki so se poletinskega poletja učile porodostvja. 9 jih je, med kterimi imajo štipendije 2 Kranjci in 1 Hrvatica; ostale so se izdrževale na svoje stroške.

— Gospod dr. Ferdinand Zupančič, ces. advokat in predsednik zbornice advokatov na Dunaji, je zavoljo mnogih zaslug prejel red železne krone 3. vrste.

— „Južni Sokol“ posvetil je nedeljski večer 15. dne t. m. našim ranjenim vojakom, ter napravil veliko besedo na čitalniškem dvorišču. Nad durmi čitalnice vihrale ste veliki zastavi, naznanjaje ljudstvu, da tudi narodni dom je hvaležen hrabrim junakom, — dvorišče pa je bilo s zastavami in svetilniki olepšano. — Ni ne prazna beseda, ako trdimo, da Ljubljana je slovenska in da Sokol je Ljubljančanom priljubljeno društvo; tudi danes je bilo to vsacemu očitno. Že ob 7. zvečer („beseda“ je napovedana bila na 8. uro) je dohajala gospôda, ob 8. pa so bili vsi prostori že tako polni, da žalibog mnogo rodovin ni našlo več koticke nasloniti se kam. Blizo 700, pravijo, bilo je množice; tudi nekoliko ranjenih gospodov častnikov poslavo je družbo. — Pred petjem igrala je topničarska godba 2 številki, med kterima je Titl-nova overtura, zložena po slovanskih pesmah, posebno navduševala slušatelje. Program petja imel je 7 številki; med zbori je posebno

dopadel „Svoji svojim“ Bendlnov, ne le zavolj domoljuba plamtečih besed, temveč tudi zarad izvrstne kompozicije, in krasnodonečih, krepkih glasov naših vrlih pevcev. Tudi čveterospevi in osmospev so si občno pohvalo pridobili, tako, da je bilo po vsaki pesmi neprenehane ploskanja in slavaklicev. Namesti ponavljanja posamesnih zborov pela se je „Kje dom je moj“, h koncu pa „Hej Slovani“, kteri pesmi ste srca vseh nazočih, navdahnjenih slovanskega čutstva, nepopisljivo zgrabile; do vrhunca pa je prikípelo navdušenje, ko naposled zbor zapoje „cesarsko pesem“; srčne želje so hitele do Najvišega za srečen izid sedanjih žalostnih časov. — Po petji je muzična kapela godla neprenehoma in prav izvrstno; morala je skoraj vsako ponavljati — časten dokaz umetnosti vodjeve, kteri je v kratkem času iz elementov vsega sveta godbo sestavil in jo jako dobro izuril. — Blizo do ranega jutra je trajalo veselo gibanje, ter vsaj za trenutke se je lajšalo sočutje za nesrečno zdaj avstrijsko domovino. — Kakor sijajno je ta večer obhajal „Sokol“, čegar udov je bilo mnogo nazočih v svojih ličnih oblekah, tako v primeri res velikansko je bil dosegel svoj namen (uhodnina je znašala le 20 kr. za osebo), da je 212 gold. (slavni domoljub iz Gorenskega je poslal 20 gold.) po svojem načelniku dr. Costi izročil društvu gospá, ki so bile ta večer zastopane po gospej Češkovi in gospej Šiferjevi. — Vse stroške za slovesnost nosi sokolska blagajnica, vrli Sokolci pa in zmiraj izvrstni čitalnični pevci pod mojsterskim vodstvom g. Fabiana so radodarni svoje moči ponudili, da je zadovoljnost se slovesnostjo občna in v resnici zaslužena bila. Ne imenujemo na drobno častitih gospodov, kteri so se pri besedi posebno odlikovali; le toliko naj rečem, da naša slovenska društva ga nimajo para v Ljubljani. — Egerjeva tiskarnica se je s tem dobrotljiva skazala, da je vsa naznanila in programe brezplačno natisnila.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Prenehala je sicer začasno vojska, — al ta preneh ne pomeni mirú, ampak pripravlanje za najhujši boj, ki, kakor je podoba, utegne biti okoli Dunaja. Cesar Napoleon se je sicer ponudil za pravdosrednika med italijansko in prusko vlado; al Napoleon ni mogel ali ni hotel pritisniti na vlado prusko tako, da bi bila postavila pogoje take, ki bi ne žalile časti avstrijske, — in zato se še to ni doseglo, da bi se začasni mir (premirje) naredil, med kterim bi se pogoji stavili za popolno mirno spravo. In zato zdaj vsaki dan (od 12. dne t. m. začemši) po 20 do 25.000 vojakov zapušča Laško in hití po železnici proti Dunaji, da se ondi zbira in razdeljuje po poveljstvu slavnega nadvojvoda Albrechta, ki je zdaj, kar je Benedek odstavljen, imenovan viši vojskovodja vse avstrijske armade. Ako bode mogoče veliki del naše armade iz Laškega potegniti na severne kraje, utegne se kakih 400.000 vojakov na odločivni boj zoperstaviti Prusu in pod dobrimi voditelji povrniti mu prav zdatno to, kar je storil 3. dne tega meseca našim pri Kraljičinem gradu. Kako strašno pa je bilo 3. dne t. m., ko so naši bežali iz bitke pri Kraljičinem Gradu, vidi se iz popisa, ki ga je vojašk zdravnik naznanil v „Medic. Zeitung.“ On tako-le piše: „Ob štirih popoldne začno se naše čete nazaj pomikati; mi zdravniki smo na bojišču imeli opraviti z obvezovanjem ranjenih, kterih je še sto in sto čakalo, da se jim rane ovežejo; kar naenkrat prileté konjiki s strahovito hitrostjo leteči čez brd in poljá, in v istem času priletí tudi topničarstvo (artilnerija). Veliko konjikov je padlo raz kónje, al tisti, ki so brž za